

ת"פ 20651/01/12 - מדינת ישראל נגד ודים שלומוב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20651-01-12 מדינת ישראל נ' שלומוב(אסיר) ואח'
תיק חיצוני: 0-2120-27593-2011

בפני מאשימה נגד נאשמים
כב' השופטת הדסה נאור
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד רעות בן משה
ודים שלומוב (אסיר)
ע"י ב"כ עו"ד לאה סיגלר

החלטה

1. הנאשם הודה, במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב האישום המתוקן בתיק זה, צירף ארבעה תיקים נוספים, בהם את ת.פ. 39162-05-13 של בימ"ש השלום בראשל"צ (להלן: "**תיק הצירוף**"), הורשע בשורה של עבירות רכוש ובעבירה של סחר בסם מסוכן ודינו נגזר למאסר בפועל, מאסר על תנאי, פסילה בפועל ופסילה על תנאי, הכול כמפורט בהכרעת הדין ובגזר הדין מתאריך 5.11.13.

2. במסגרת תיק הצירוף ביקשה המאשימה לחלט את הרכב מסוג פולקסווגן פולו מ.ר. 62-041-76 (להלן: "**הרכב**"), שלטענתה שימש את הנאשם בביצוע מעשה העבירה, על פי סעיף 39(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש), התשכ"ט-1969 (להלן: "**פסד"פ**"), שזה לשונו:

"על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם".

בין הצדדים הוסכם ששאלת חילוט הרכב תתברר לאחר מתן גזר הדין ובמנותק ממנו, לאחר שמיעת עדותם של בעלי הזכויות הרשומות ברכב.

3. על פי עובדות כתב האישום, בהן, כאמור, הודה הנאשם בתיק הצירוף, הגיע הנאשם בתאריך 17.05.13 למקום הפריצה לרכב מסוג יונדאי מ.ר. 93-756-56 (להלן: "**היונדאי**"), כשהוא נוהג ברכב, ולאחר שביצע את העבירות של חבלה במזיד לרכב - ניפוץ שימשת החלון הקדמי ימני של היונדאי באמצעות פטיש קטן - גניבת רכוש מהיונדאי - בין היתר מכשיר סלולארי ומספר מזוודות ובהם כלי עבודה בשווי ערך

;;של כ-17,000 ₪ - הניח את הרכוש הגנוב בתא המטען ובמושב האחורי של הרכב ונמלט עמו מהמקום.

4. סעיף 39(א) קובע שני תנאים מצטברים לחילוטו של חפץ.

הראשון - מדובר בחפץ שנתפס, על פי הסמכות הנתונה לשוטרי בסעיף 32 לפסד"פ.

השני - האדם שהורשע במעשה העבירה הוא בעל החפץ.

סעיף 39(ב) לחסד"פ מאפשר גם חילוטו של חפץ, שהאדם שהורשע במעשה העבירה אינו בעל החפץ, אם החפץ **"ניתן מאת בעליו, או מאת המחזיק בו כדין, או על דעתו"**, בין היתר, **"כאמצעי לביצועה"** של העבירה שבה הורשע הנידון.

5. לאור הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום בתיק הצירוף אין עוד מחלוקת כי הרכב שימש אותו כאמצעי לביצוע של עבירות הפריצה לרכב היונדאי בכוונה לגנוב, החבלה במזיד ברכב היונדאי, והגניבה מרכב היונדאי ומכאן כי תפיסתו של הרכב על ידי המשטרה, נעשתה כדין, ובוצעה מכוח הסמכות הנתונה לשוטרי לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי הרכב שימש כאמצעי לביצועה של עבירה, על פי סעיף 32 לפסד"פ.

6. התנאי הראשון, אפוא מתקיים והמחלוקת היא האם מתקיים גם התנאי השני והאם הוכח שהנאשם הוא הבעלים של הרכב, כשאין מחלוקת שהנאשם אינו רשום כבעלים של הרכב במשרד הרישוי, או שקיבלו מבעליו או מהמחזיק בו כדין כאמצעי לביצוע של העבירות בהן הורשע.

7. הבעלים הרשום של הרכב, מר אביב שאולוב (להלן: **"אביב"**), הינו אחיה של הגב' אנה שאולוב (להלן: **"אנה"**), בת זוגו של הנאשם.

8. מעדותם של אביב ואנה עלה כי הרכב נרכש, בשנת 2011, על ידי אביב, בסיוע פיננסי של אביהם ולבקשתו, במטרה לסייע לבני המשפחה ברכב נוסף, כי הרכב נרשם על שם אביב, בכוונה למנוע מהנאשם להעלות דרישות לגבי זכויות בו, וכי למעשה הוחזק על ידי אנה ושימש אותה בחיי היומיום, לצרכיה.

מעדויותיהם גם עלה שהנאשם לא מימן את רכישת הרכב ואף לא תרם מאום ולא סייע לרכישתו בכל דרך שהיא.

עם זאת אישרה אנה בעדותה כי הנאשם אף הוא השתמש ברכב, שמפתחות הרכב היו תלויים בבית והנאשם **"היה יכול לקחת את המפתח בעת הצורך"**, כשלטענתה **"הצורך"** היה לעזור לה עם שלושת ילדיהם המשותפים ולא למטרות אחרות **"הוא לא לקח את המפתח סתם. ידעתי כמעט כל צעד שהוא הלך"**.

מעדותה של אנה עלה כי היא הייתה מודעת לעברו הפלילי של הנאשם, הכולל שורה ארוכה של עבירות רכוש, בגין אף ריצה מאסרים ממושכים, האחרון שבהם למשך 5 שנים ו-4 חודשים, עפ"י גז"ד מתאריך 1.2.05,

כשלבדבריה "אני יודעת על עברו הפלילי. ניסיתי להקפיד שהוא לא ייסע למקום אחר. סמכתי עליו, אבל יש לו עבר פלילי. לא רציתי שהוא ייסע סתם ברכב. אלא רק להסיע ילדים ולחזור [...] לא הסתרתי את המפתחות של הרכב, אבל היה ברור שהוא לא יכול להשתמש בו מעבר לצרכים של המשפחה".

את העבירה, מושא כתב האישום ביצע הנאשם, לדבריה, בעת שלקח ברכב את הילד לגן והיא נשארה בבית עם התינוקת ולא יכלה לצאת, כשלבדבריה "לא ציפיתי לכך שזה יקרה. מי יכול היה לצפות לדבר כזה?"

9. ב"כ המאשימה טענה בסיכומיה כי מבחן הבעלות, על פי סעיף 39 לפסד"פ הוא מבחן השליטה ולא דווקא בעלות פורמלית והפנתה לע"פ 7376/02, ירון כהן נ' מדינת ישראל (להלן: "פס"ד ירון כהן").

לטענתה, העובדה, שאין חולק שהנאשם ואנה ניהלו משק בית משותף, שהשימוש ברכב היה משותף לשניהם ושהעבירה בוצעה בעת שהסיע את בנם המשותף, מלמדת כי לנאשם הייתה שליטה על הרכב ומכאן יש לקבוע שהיה הבעלים של הרכב.

מאידך, טען ב"כ הנאשם כי בשנים הרלוונטיות נכנס הנאשם ויצא מבתי הסוהר, היה שנה במרכז גמילה, חצי שנה קודם לכן במעצר ולפני כן אסיר ועל כן לא ניתן לקבוע שהייתה לו שליטה ובעלות על הרכב.

10. מעדויותיהם של אביב ואנה נמצאנו אפוא למדים, כי היה להם חשש מאפשרות של מעורבות נוספת של הנאשם בפלילים ועל כן הקפידו שהרכב לא יירשם על שם בת זוגו - אנה - ואנה אף הקפידה להדגיש כי עקב חשש זה לא רצתה שהנאשם ייקח את הרכב שלא למטרת הסעת הילדים.

11. כאמור, ביקשה ב"כ המאשימה להקיש מההחלטה שניתנה בעניין החילוט בפס"ד ירון כהן לעניינינו, אלא שבעוד שבפס"ד ירון כהן הורה בית המשפט על החילוט על פי הוראת סעיף 36א על תת סעיפיו, בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים") החילוט במקרה הנדון לפני מתבקש מכוח הוראות סעיף 39 לפסד"פ.

הנפקות לאבחנה בין שתי הוראות חוק אלה היא בשאלת הנטלים להוכחת הזכויות בחפץ שאת חילוטו מבקשים.

בעוד שעל פי פקודת הסמים הנטל מוטל על הטוען לזכויות בחפץ, ברי שעל פי הפסד"פ הנטל מוטל על המאשימה.

בהתאם לפסד"פ תנאי לחילוט הרכב היא היות המורשע, בביצוע העבירה באמצעות החפץ שאת חילוטו מבקשים, הבעלים של החפץ וקביעת בית המשפט בפס"ד ירון כהן לפיו "רישום של רכב על שם מאן שהוא אינו מעיד בהכרח על בעלות ברכב", נכונה גם לעניין הוראות החוק הדנות בחילוט בפסד"פ, אלא שנוכח הדרישה בחוק שהמורשע יהיה "בעל החפץ" מוטל הנטל להוכיח את הבעלות בחפץ, בין הרשומה ובין מכוח השימוש בו, על כתפי המאשימה.

כך גם מוטל הנטל על המאשימה להוכיח כי חפץ, שהמורשע אינו בעליו, ניתן לו, על ידי בעליו או על ידי המחזיק בו כדין, כאמצעי לביצועה של העבירה.

כל אלה בשונה מהוראות החילוט שבפקודת הסמים, לפיהם **"בעלותו של אדם, שהורשע בעבירה של עסקת סמים, אינה תנאי בלעדיו-אין לקיומה של עילת החילוט"** (פס"ד ירון כהן -סעיף 15) ודי בעצם העובדה שהחפץ שימש כאמצעי לביצועה של העבירה כדי שבית המשפט יורה על חילוטו, אף כי **"קיומם של בעלי זכות ברכוש, אשר לא הורשעו בעבירה, שבגינה מתבקש החילוט, עשוי, בנסיבות מסוימות להוות 'נימוק מיוחד' להימנעות של בית המשפט מן החילוט"**.

על הטוען לזכות בחפץ הנטל להוכיח קיומה של זכות זו ועל פי סעיף 36ג(א) לפקודת הסמים עליו גם הנטל להוכיח כי קיים סייג לחילוט וכי **"הרכוש שימש בעבירה ללא ידיעתו או שלא בהסכמתו"**

לא זו אף זו, בעוד שעל פי ההוראה שבסעיף 39 לפסד"פ הכרעה לעניין החילוט נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט ש"רשאי" בנוסף לכל עונש שיטיל לצוות על חילוט החפץ ששימש לביצוע העבירה, מורה ההוראה שבסעיף 36א לפקודת הסמים על חילוטו של חפץ שנתפס בנסיבות אלה ובית המשפט רשאי רק "מנימוקים מיוחדים שיפרט" שלא להורות על חילוטו, או בהתקיים אחד הסייגים הקבועים בסעיף 36ג לפקודת הסמים ובהם הסייג שבסעיף 36ג(א).

12. השאלה אם כן היא האם עמדה המאשימה בנטל המוטל עליה להוכיח כי הנאשם היה בעל הרכב, אף שלא היה רשום כבעליו במשרד הרישוי, ולחילופין להוכיח כי הרכב ניתן לנאשם, על ידי בעליו או המחזיק בו כדין, לביצועה של העבירה.

בחינה זו תעשה הן בהתאם לראיות שהובאו והן בהתחשב בעקרונות שנקבעו בפסיקה וההגנה המוקנית לאדם שלא היה מעורב בעשייה העבריינית ולו זכויות בחפץ שאת חילוטו מבקשים.

על כך עמד כב' השופט מצא בע"פ 1982/93, בנק לאומי לישראל בע"מ נ' מ"י ורוני לייבוביץ בהתייחסו להוראות החילוט בפסד"פ:

"עיון בהוראות הפקודה מעלה, כי הפקודה אינה גורסת פגיעה בזכותו של צד שלישי. אדרבא, מהוראות הסעיפים 39 ו-40 נוסע, כי על בית המשפט לכבד את זכותו של צד שלישי בחפץ שנמצא לגביו שהוא בר-חילוט; וככלל, משהוכחה זכותו של הצד השלישי, גוברת היא על צו החילוט ובכוחה להביא לביטולו או לצמצומו" (פד"י מח(3), 238).

ברוח דברים אלה סיכם כב' השופט א' א' לוי בע"פ 6234/03 מ"י נ. זיתאוי את תנאי החילוט שבפסד"פ, ככל שהם מתייחסים לזכויותיו של צד שלישי:

"סעיף 39(א) לפקודה, אשר נועד לפגוע בזכות קניינו של העבריין קובע כי דינו של החילוט כדין עונש שהוטל על הנאשם, וככל הוראה עונשית יש להעניק לה פרשנות מצמצמת, הואיל

והיא נועדה לפגוע במעורבים במעשה הפלילי עצמו, ולא באלה שאין להם זיקה אליו או שזיקתם רופפת".

13. לאחר שבחנתי את הראיות שהובאו הגעתי למסקנות הבאות:

הוכח שהבעלים הרשום של הרכב הוא אביב ובעלת זכות ההחזקה כדין ברכב היא אנה.

המאשימה לא עמדה בנטל להוכיח כי הרכב נרכש על ידי הנאשם או מאמצעיו הכספיים ואף שהוכח הנאשם השתמש מעת לעת ברכב, עלה מהראיות שהשימוש העיקרי בו נעשה על ידי אנה, שזכות ההחזקה ברכב נמסרה לה על ידי אביב ואביב שרכשו את הרכב מאמצעיהם הכספיים - מכאן, שלא הוכח שהנאשם היה הבעלים של הרכב, לא באופן פורמאלי אף לא באופן מהותי.

לא הוכח כי הרכב ניתן לנאשם על ידי בעליו הרשום או על ידי מי שהיה, בעת הרלוונטית, בעל זכות ההחזקה והשליטה ברכב כדין, ביוזעין כאמצעי לביצועה של העבירה מושא כתב האישום.

14. לאור כל האמור לעיל וברוח הפסיקה המוזכרת, אני דוחה את בקשת המאשימה לחילוט הרכב.

15. **המזכירות תשלח עותק ההחלטה לצדדים.**

ניתנה היום, כ' אדר תשע"ה, 11 מרץ 2015, בהעדר הצדדים.